

Η παράθεση της βιβλιογραφίας

Πρωτογενείς και δευτερεύουσες πηγές
Βιβλιογραφικές αναφορές στο κείμενο
Ο βιβλιογραφικός κατάλογος

ΨΧ126: Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας
Χειμερινό εξάμηνο 2023-2024
Ελένη Βούσουρα
Τμήμα Ψυχολογίας ΕΚΠΑ

Πρωτογενείς και δευτερεύουσες πηγές

- **Πρωτογενείς** ή **βασικές** είναι όλες οι βιβλιογραφικές πηγές που περιέχουν πρωτότυπο περιεχόμενο, το οποίο δεν έχει δημοσιευθεί προηγουμένως αλλού.
- **Δευτερεύουσες** είναι οι πηγές που περιέχουν πληροφορίες οι οποίες έχουν δημοσιευθεί προηγουμένως σε μια άλλη (βασική) πηγή.
- Γενικά, η παράθεση πολλών δευτερευουσών πηγών στον βιβλιογραφικό κατάλογο συνιστάται να αποφεύγεται, καθώς δηλώνει έμμεση (όχι απευθείας) πρόσβαση στη γνώση.

Βιβλιογραφικές Παραπομπές

1. Ενδοκειμενικές: παράθεση βιβλιογραφικών πηγών στο σώμα του δοκιμίου
2. Βιβλιογραφικός κατάλογος

Παράθεση βιβλιογραφικών πηγών στο σώμα του δοκιμίου

- Η παράθεση μίας βιβλιογραφικής πηγής στο σώμα του δοκιμίου περιλαμβάνει δύο στοιχεία: (α) το επώνυμο του συγγραφέα ή των συγγραφέων, και (β) το έτος δημοσίευσης.
- Τα στοιχεία (α) και (β) διαχωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα αν ολόκληρη η βιβλιογραφική παραπομπή εμφανίζεται εντός παρένθεσης. Π.χ.: (Pettigrew & Tropp, 2006)
- Αν τα ονόματα των συγγραφέων ενσωματώνονται στη ροή του κειμένου, τότε το έτος δημοσίευσης τοποθετείται εντός παρένθεσης. Π.χ.: Οι Pettigrew και Tropp (2006) ...

Παράθεση βιβλιογραφικών πηγών στο σώμα του δοκιμίου

- Ενσωμάτωση στη ροή του κειμένου (εστίαση στην πηγή) ή παράθεση σε παρένθεση (εστίαση στην ιδέα):
 - ✓ Οι Pettigrew και Tropp (2006) πραγματοποίησαν μετα-ανάλυση 515 εμπειρικών ερευνών και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η διομαδική επαφή οδηγεί στη μείωση της προκατάληψης.
 - ✓ Τα αποτελέσματα μετα-ανάλυσης 515 εμπειρικών ερευνών επιβεβαίωσαν το συμπέρασμα ότι η διομαδική επαφή οδηγεί στη μείωση της προκατάληψης (Pettigrew & Tropp, 2006).

Παράθεση βιβλιογραφικών πηγών στο σώμα του δοκιμίου

- Παράθεση αυτούσιου κειμένου από δάνεια πηγή:
 - ✓ Σύμφωνα με τον ορισμό που προτείνουν οι Shiraev και Levy (2018), ενόρμηση ή κίνητρο είναι «μια εσωτερική συνθήκη διέγερσης που ωθεί έναν οργανισμό να ικανοποιήσει κάποια βιολογική του ανάγκη» (σ. 402).
 - ✓ Ενόρμηση ή κίνητρο αποκαλούμε «μια εσωτερική συνθήκη διέγερσης που ωθεί έναν οργανισμό να ικανοποιήσει κάποια βιολογική του ανάγκη» (Shiraev & Levy, 2018, σ. 402).
- Γενικά, προτείνεται να αποφεύγεται η συχνή προσφυγή σε αυτούσια δάνεια από τη βιβλιογραφία, εκτός από ειδικές περιπτώσεις (π.χ. ορισμοί εννοιών).

Παράθεση βιβλιογραφικών πηγών στο σώμα του δοκιμίου

- Διαδοχικές πηγές εντός παρένθεσης χωρίζονται μεταξύ τους με άνω τελεία (το σύμβολο ; στα αγγλικά, το σύμβολο · στα ελληνικά, το οποίο εμφανίζεται πατώντας Alt+0183).
 - ✓ Το συμπέρασμα ότι η διομαδική επαφή οδηγεί στη μείωση της προκατάληψης έχει επιβεβαιωθεί σε μετα-αναλυτικές έρευνες (Pettigrew & Tropp, 2006· Zhou et al., 2019).
- Η παράθεση των διαδοχικών πηγών γίνεται αλφαβητικά, με βάση το επώνυμο του πρώτου συγγραφέα (όχι με βάση το έτος δημοσίευσης).

Παράθεση βιβλιογραφικών πηγών στο σώμα του δοκιμίου

- Δύο συγγραφείς:

- ✓ (Pettigrew & Tropp, 2006) ή
- ✓ Οι Pettigrew και Tropp (2006)...

- Περισσότεροι από δύο συγγραφείς:

- ✓ (Zhou et al., 2019) ή
- ✓ Οι Zhou et al. (2019)...
- ✓ Σε ελληνικές δημοσιεύσεις, η ένδειξη et al. αντιστοιχεί στο & συν.

Παράθεση βιβλιογραφικών πηγών στο σώμα του δοκιμίου

- Δευτερεύουσα πηγή:
 - ✓ Η πιο επιδραστική θεωρία για τη διομαδική επαφή έχει διατυπωθεί από τον Allport (1954, αναφ. στο Pettigrew & Tropp, 2006) [στα Αγγλικά: as cited by]
- Στον βιβλιογραφικό κατάλογο πρέπει να συμπεριληφθεί μόνο η δευτερεύουσα πηγή (Pettigrew & Tropp, 2006), καθώς δεν είχαμε άμεση πρόσβαση στην πρωτογενή (Allport, 1954).
- Όμως, είναι σκόπιμο να εντοπίσουμε και να μελετήσουμε την πρωτογενή πηγή από το πρωτότυπο, ώστε να την αναφέρουμε χωρίς να χρειαστεί να παραπέμψουμε στη δευτερεύουσα.

Βιβλιογραφικός κατάλογος

- Αντιστοιχία με το κείμενο του δοκιμίου.
- Ταυτοποίηση του είδους της παραπομπής: άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό, κεφάλαιο σε αυτοτελή τόμο, αυτοτελής τόμος, ανακοίνωση σε συνέδριο, πηγή στο διαδίκτυο...
- Η πληρότητα των στοιχείων: συγγραφείς, έτος δημοσίευσης, τίτλος περιοδικού/τόμου, επιμελητές έκδοσης, εκδοτικός οίκος (αν απαιτείται).
- Προσοχή στη μορφοποίηση: τι γράφεται με πλάγια στοιχεία, πώς χρησιμοποιείται το κόμμα...

Βιβλιογραφικός κατάλογος

- Άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό (1-20 συγγραφείς):

Γεώργας, Δ., Χριστακοπούλου, Σ., Μυλωνάς, Κ., & Schwartz, S. H. (1992).

Καθολικές αξίες: Ελληνική πραγματικότητα. *Ψυχολογικά Θέματα*, 5(1), 7–25.

Duckitt, J., & Sibley, C. (2010). Personality, ideology, prejudice, and politics: A dual-process motivational model. *Journal of Personality*, 78(6), 1861–1893.

<https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2010.00672.x>

Βιβλιογραφικός κατάλογος

- Άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό (20+ συγγραφείς):

Krys, K., Vauclair, M., Capaldi, C., Lun, V. M.-C., Bond, M. H., Domínguez-Espinosa, A., Torres, C., Lipp, O., Manickam, S., Xing, C., Antalíková, R., Pavlopoulos, V., Teyssier, J., Hur, T., Hansen, K., Szarota, P., Ahmed, R., Burtceva, E., Chkhaidze, A., ... Yu, A.

(2016). Be careful where you smile: Culture shapes judgments of intelligence and honesty of smiling individuals. *Journal of Nonverbal Behavior*, 40, 101-116.

<https://doi.org/10.1007/s10919-015-0226-4>

A rapid review investigating the potential impact of a pandemic on the mental health of young people aged 12–25 years

A. O'Reilly¹ , M. Tibbs¹, A. Booth¹, E. Doyle¹, B. McKeague² and J. Moore¹

¹ *Jigsaw – The National Centre for Youth Mental Health, Dublin, Ireland*

² *Department of Psychology, Maynooth University, Maynooth, County Kildare*

Objectives: In March 2020, the World Health Organization (WHO) officially declared the spread of coronavirus disease 2019 (COVID-19) as a pandemic. Adolescence and early adulthood are peak times for the onset of mental health difficulties. Exposure to a pandemic during this vulnerable developmental period places young people at significant risk of negative psychological experiences. The objective of this research was to summarise existing evidence on the potential impact of a pandemic on the mental health of 12–25 year olds.

Methods: A rapid review of the published peer-reviewed literature, published between 1985 and 2020, using PsycINFO (Proquest) and Medline (Proquest) was conducted. Narrative synthesis was used across studies to identify key themes and concepts.

Results: This review found 3,359 papers, which was reduced to 12 papers for data extraction. Results regarding the prevalence of psychological difficulties in youth were mixed, with some studies finding this group experience heightened distress during an infectious disease outbreak, and others finding no age differences or higher distress among adults. Gender, coping, self-reported physical health and adoption of precautionary measures appear to play a role in moderating the psychological impact of an infectious disease outbreak. Most studies were conducted after the peak of an epidemic/pandemic or in the recovery period.

Conclusions: More longitudinal research with young people, particularly adolescents in the general population, before and during the early stages of an infectious disease outbreak is needed to obtain a clear understanding of how best to support young people during these events.

Βιβλιογραφικός κατάλογος

- Άρθρο υπό δημοσίευση:

Gruber, J., Mauss, I. B., & Tamir, M. (in press). A dark side of happiness? How, when, and why happiness is not always good. *Perspectives on Psychological Science*.

Kappes, A., & Oettinger, G. (2014). The emergence of goal pursuit: Mental contrasting connects future and reality. *Journal of Experimental Social Psychology*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2014.03.014>

Βιβλιογραφικός κατάλογος

- Κεφάλαιο σε αυτοτελή τόμο με επιμελητή/ές έκδοσης:

Παπαδόπουλος, Ρ. Κ. (2005). Αποδημία, νόστος και τραύμα. Στο Α.

Παπαστυλιανού (Επιμ.), *Διαπολιτισμικές διαδρομές* (σσ. 279-319). Ελληνικά Γράμματα.

Tajfel, H., & Turner, J. C. (1979). An integrative theory of intergroup conflict. In W. G. Austin & S. Worchel (Eds.), *The Social Psychology of intergroup relations* (pp. 33-47). Brooks/Cole. <https://doi.org/10.4236/psych.2011.25066>

Βιβλιογραφικός κατάλογος

- Αυτοτελής τόμος:

Doise, W. (2009). *Η εξήγηση στην Κοινωνική Ψυχολογία* (επιμ. ελληνικής έκδοσης: Σ. Παπαστάμου). Πεδίο. [έτος πρωτότυπης έκδοσης: 1986]

Hayes, A. F. (2013). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach*. Guilford.

<https://doi.org/10.978-1609182304>

Βιβλιογραφικός κατάλογος

- Ανακοίνωση σε επιστημονικό συνέδριο:

Pavlopoulos, V., Motti-Stefanidi, F., & Sandravelis, A. (2012, July 14-18). *Acculturation of immigrants in Greece: Indications for mutual accommodation* [Oral presentation]. 21st International Congress of the IACCP, Stellenbosch, South Africa.

Σημ. Το κείμενο εντός της αγκύλης ([text]) είναι ευέλικτο, σύμφωνα με το APA 7th ed.:
[Conference session],” “[Paper presentation],” “[Poster session],” “[Keynote address]

Βιβλιογραφικός κατάλογος

- Λήμμα σε online εγκυκλοπαίδεια ή λεξικό χωρίς συγγραφέα:

Ψυχική ασθένεια. (2020, 16 Ιουνίου). Στο *Βικιπαίδεια*.

https://el.wikipedia.org/w/index.php?title=Ψυχική_ασθένεια

Psychologize. (n.d.). In *Collins English Dictionary*. Retrieved October 14, 2020,

from <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/psychologize>

- ☞ Η Wikipedia δεν θεωρείται γενικά αξιόπιστη πηγή επειδή οι συγγραφείς των λημμάτων είναι άγνωστοι.

Βιβλιογραφικός κατάλογος

- Διαδικτυακή πηγή χωρίς συγγραφέα και ημερομηνία:

Μόνιμος πληθυσμός κατά ομάδες υπηκοοτήτων Δήμοι. (χ.χ.). Ελληνική Στατιστική Αρχή.

<https://www.statistics.gr/el/>

[statistics?p_p_id=documents_WAR_publicationsportlet_INSTANCE_VBZOni0vs5V](https://www.statistics.gr/el/statistics?p_p_id=documents_WAR_publicationsportlet_INSTANCE_VBZOni0vs5V)

[J_locale=el](https://www.statistics.gr/el/statistics?p_p_id=documents_WAR_publicationsportlet_INSTANCE_VBZOni0vs5V)

- ☞ Πηγές χωρίς πλήρη στοιχεία (όνομα συγγραφέα, ημερομηνία ανάρτησης) πρέπει να αποφεύγονται επειδή ενδέχεται να έχουν προσωρινό χαρακτήρα είτε να μην τεκμηριώνεται η αξιοπιστία τους.

Βιβλιογραφικός κατάλογος

- Άρθρο στον ημερήσιο τύπο:

Grant, H. (2019, October 27). Rescued at sea: How did refugees' lives in Europe turn out? *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/global-development/2019/oct/27/refugees-rescued-at-sea-how-lives-turned-out-nicolo-lanfranchi>

Βιβλιογραφικός κατάλογος

- Σε περίπτωση περισσότερων της μίας πηγών με ίδιο πρώτο συγγραφέα, η ταξινόμηση γίνεται με βάση το επώνυμο του δεύτερου συγγραφέα, κ.ο.κ.
- Σε περίπτωση δύο πηγών με ίδιο συγγραφέα και διαφορετικό έτος δημοσίευσης, η ταξινόμηση γίνεται με βάση το έτος δημοσίευσης σε αύξουσα ακολουθία.
- Σε περίπτωση δύο πηγών με ίδιο συγγραφέα και ίδιο έτος δημοσίευσης, προστίθεται στο έτος η ένδειξη α, β, κλπ. Π.χ. (2019α) στην πρώτη πηγή, (2019β) στη δεύτερη πηγή, κλπ.

Αναλυτικοί κανόνες και οδηγοί

- Βιβλιογραφικές παραπομπές στο κείμενο: <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/citations>
- Βιβλιογραφικός κατάλογος: <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references>
- Οδηγός συγγραφής πτυχιακής εργασίας:
<https://eclass.uoa.gr/modules/document/file.php/PSYCH167/Βιβλιογραφία/ΕΚΠΑ-Psych-thesis-guide.pdf>
- Εργαλεία μορφοποίησης του βιβλιογραφικού καταλόγου: <https://www.scribbr.com/apa-citation-generator/> (βλ. επίσης [Mendeley](#) και [Zotero](#), ενότητα 3 του μαθήματος)